

ПРО ІСТОРІОСОФІЮ, ЗБІРКУ «ОБРІЇ» ТА СУЧАСНЕ ЖИТТЯ

Інтерв'ю з Олександрою Ковальновою

Олександро Прокопівно, збірку «Обрії» Ви видали в 1988 році. Скажіть, будь ласка, яким цей рік був для Вас?

1988-ий рік був для мене багатий на події: горнулася могутня хвиля українського відродження в Харкові, активно діяли культурологічне товариство «Спадщина» та обласне відділення Спілки письменників під керівництвом яскравого і невтомного Радія Полонського. У 1988-му році ми з поетом Леонідом Томою представляли харківських письменників на Міжнародному поетичному фестивалі в місті Познані (Польща).

Ваша збірка пронизана духом гордості та вольності нашої землі, народу, із цим у Вас багато спільного з відомими письменниками України, такими як Тарас Шевченко, Григорій Сковорода, Іван Франко, Олександр Олесь. Чи черпали ви щось із їхніх поезій?

Усіх названих Вами поетів і філософів я дуже люблю, їхня творчість для мене взірєць (особливо Т. Г. Шевченко та Г.С Сковорода – без них ані дня!).

Історіософія Вашої збірки ще не була достатньо розкритою в наукових працях. Що Ви самі могли б сказати про свою збірку з погляду її історіософського тла?

Історія, як наука, вразливу людину відлякує, а от історіософія – вона у кожній мислячої людини своя. У кожного є свій «ірраціональний залишок» історичного буття роду і народу. Є те, що не може бути осягнуте розумом, багато чого художник пізнає через інтуїцію. У кожного художника свої епохи, які він ідеалізує, свої історичні постаті, які він возвеличує, свої іконки для душі. Для мене це передусім Київська Русь та Козаччина. Без героїв немає національного поступу, загальнонародної слави, без героїв люди – сіра маса.

Як пов'язати той час, у який Ви писали вірші цієї збірки, та час, який Ви описуєте?

Вірші писалися на зламі епох, і час, про який я писала, – це здебільшого час на зламі епох.

Ваша лірика в цій збірці стає в один ряд з мотивами поезії шістдесятників, чи не знаходили Ви в себе схожість із Ліною Костенко? Можливо, знайомі з поетесою?

Ліну Костенко я дуже шаную, для української літератури це велике щастя – мати такого могутнього автора. На жаль, особисто я з нею незнайома.

Ви в своїй творчості часто згадуєте часи минувшини, хоча й час розквіту Вашої творчості не був найпростішим. То чому саме ці часи?

Переломні часи – найгустіші в плані змістовного потенціалу. Багато чого в житті народу закладається саме в такі часи.

Що більше впливало на Вас під час написання збірки: спогади минулого чи сучасність?

Як писав В. О. Мисик: «Сучасність, вона в найголовнішому – в тобі». В кожному мить у кожній людині туго переплетене минуле і сучасне. Що бере гору, залежить від багатьох складників.

Яким було і є Ваше ставлення до періоду, про який Ви писали?

Для мене важливий культ предків. Ті, що пройшли тут попереду нас, багато важать для нас сьогоднішніх. Ми повинні їх відчувати, вичитувати їхні сліди, не легковажити, адже вони були ближче до праоснов, праджерел, для нас уже багато чого замулено...

Звідки Ви брали загальну інформацію про описані часи нашої країни? Це додаткова література чи вже наявні знання з історії?

Історія мене цікавила завжди, ще школяркою я намагалася докопатися: а як воно було насправді? Докопатися було непросто. Навіть про найближче минуле думки були різні (наприклад, моя мудра і справедлива бабуся говорила одне, а в підручниках писалося інше). У пізніші часи до активного зацікавлення історією Слобідщини мене підштовхнуло знайомство з родиною Багаліїв, затишні вечори в їхньому будинку, читання старих книг тощо...

Чи перегукується, на Вашу думку, релігія з історією? І як саме?

Релігія з історією, безумовно, перегукується. Є віра і є релігія, віра для прихильників історіософії, релігія для дослідників історії.

Інтерв'ю підготувала Марія Рощупкіна

20 березня 2021 року